

telem československého národa.

Válka ručila plnou silou. Českoslovenští vojínové pro nesnesitelné utrapy a surové nakládání velitelů ocitli se v ruském zajetí. Když počet jich neobyčejnou měrou vzrostl, Masaryk odebral se za nimi do Ruska. Neklal se ničeho. V Petrohradu byl zadržán, v Moskvě bydlel v domě, jímž byl týden ostřelován, v Kyjevě se střílelo nepřetržitě na ulicích a všude na něho číhali najatí vražedci a krouští.

Ze zajatců a československých lidí na Rusi odedávna usedlých utvořil národní pluky či legie, jež vynikaly velikou kázní, neohrožeností a statečností. Podle vzoru těchto legií vznikly legie amerických Čechů, Slováků, Rusů a z československých zajatců v Itálii.

Žádné jiné vojsko na světě neprokážalo se takovým hrdinstvím jako naši legionáři. Jejich chabrost získala nám lásku předních kulturních národů světa, Francouzů, Angličanů a Američanů, a s nimi vybojovala nám svobodu a samostatnost. Samostatný československý stát byl slavně prohlášen v Praze 28. října 1918, pak ústý svých zástupců prohlásil tento stát 14. listopadu 1918 za republiku a zvolil svého prvního presidenta T. G. Masaryka.

Žádný jiný národ neuvítal svého osvoboditele a prvního presidenta tak vřele jako Čechové a Slováci v Praze dne 21. prosince roku 1918.

Osvobozená vlast potřebuje dobrých pracovníků. V republice je každá dobrá práce stejně cenná, ať se vykonává hlavou nebo rukama. Práce přinese jednotlivci štěstí a samostatnost, vlasti pak užitek, blahobyt a slávu!

Ku práci pobádá a živým vzorem pracovníka je president T. G. Masaryk. Jeho život znal tři největší cnosti: pravdu, spravedlnost a práci, vždy podle nich žil a těžil žítí jiné. Narodil se dne 7. března 1850 na Moravě v Hodoníně, kde otec jeho byl panským kočím. Vychodiv

obecnou školu, studoval dvě leta na reálce v Hustopeči, pak učil se ve Vídni zámečnictví, poté doma v Bějči kovářem. Potom byl nějaký čas praktikantem učitelství, konečně vstoupil do gymnasia, vystudoval universitu a po mnohém studiu stal se universitním profesorem a světoznámým učencem.

V pokročilém věku jako věrný syn národa a boháč vědomostmi a zkušenostmi pustil se do boje za svobodu národa a stal se tak našim osvoboditelem!

Národu českému v osvobozené vlasti mnohem volněji se dýchá a pocit radosti ze svobody národa posiluje každého jednotlivce, že snáze přemáhá krutý následek války - strašnou drahotu.

Také výše drahota životních potřeb průběhem války dostoupila, ukazuje rozdíl cen v roce 1914. a 1920:

zboží	1914	℥	h	1920	℥	h
mouka bílá 1 kg	"	-	48	"	2	-
mouka chlebová	"	-	32	"	1	-
brambory	"	-	08	"	-	76
hrách	"	-	40	"	5	-
čvočka	"	-	56	"	5	50
mák	"	1	40	"	6	-
ryže	"	-	40	"	16	-
vejce	"	-	10	"	2	-
mléko 1 ltr	"	-	20	"	3	-
másl 1 kg	"	2	-	"	50	-
sádlo vepřové	"	1	80	"	50	-
tuky rostlinné	"	1	40	"	42	-
maso hovězí	"	1	60	"	20	-
maso vepřové	"	2	-	"	30	-
cukr	"	-	83	"	8	26
řikorka	"	-	78	"	9	60
káva	"	3	80	"	56	-
soda	"	-	18	"	4	80

alita)	"	70	-
/	"	-	02
/	"	-	02
	"	-	20
	"	-	04
n	"	-	20
	"	-	02
	"	-	70
palivo	"	4	-
		5	

Vě válečném roce 1915 k všeobecně panující drahotě všech životních potřeb přibyla ještě neúroda následkem dlouhotrvajícího sucha, kterým vlastně všechny jařiny až do 75% škody utrpěly. Při začátku jíní v polovici července nastaly pak zase deště, které po 5 neděl trvaly, skrovnou sklizeň jíní novou značně stěžovaly a ničily. Monoho obilí na poli požatého mokrem porostlo!

V roce 1917. následkem sucha byla jen velmi slabá úroda obilí, velký nedostatek slámy, sena a píce vůbec!

Těž rok 1918 byl až do jíní suchý. K tomu koncem května a začátkem června dostavilo se několik velmi silných meazí, jimiž květ obilí vlastně zita a brambory utrpěly. Dobu jíní kazily pak stále deště, které i hnilobu brambor zavinily.

Památný den 28. října 1918 - jako den radosti nad prohlášením naší národní samostatnosti byl v každé české vsi oslavován. Naše obec projevila svou radost tím, že na večer 8. listopadu 1918 uspořádala osvětlení obce a lampionový průvod s hudbou po dědině. Průvodu účastnila se mimo dospělé veškerá i školní mládež. Průmluvou řidičího učitele před domem obecního starosty byla oslava zakončena.

Stejným způsobem oslavila obec vítězný výjezd presidenta Masaryka do Prahy dne 21. prosince 1918.

Slovensko

které tisíc let úpělo pod jařmem maďarským, se probudilo k nové svobodě v republice československé. Dne 4. února 1919 město Bratislava a s ním celý československý národ slavili veliký svátek. Toho dne slovenská vláda se usadila ve staroslavné královské Bratislavě pod záštitou našich legionářů z Itálie a tisíců českého Sokolstva z Běch a Moravy. Potud bude, československá republika

vévoditi modernímu Dunaji a širým končinám až po Karpaty.

Radost ze svobody národa byla zhalena nepokojí na Slovensku na jaře r. 1919. Ozbrojené hordy maďarské vtrhly na naše Slovensko. Proti jejich spádům muselo naše vojsko zakročiti. Po četných krvavých průtlačích poznali však Maďaři, že národ československý své těžce nabyté svobody dovede si uhraditi.

Prosinec roku 1920 přinesl našemu národu těžkou zkoušku, obtěžkaci: Komunisté, kteří dlouho činili na všech stranách příprav a podkopávali půdu ve městech i na venkově, konečně odhodlali se k rozhodnému pokusu, o porvat a rozbití republiky, o zavedení revolučních tribunálů a závodních rad, o uchvacení veřejné moci podniků průmyslových a zemědělských. Pokus ten hanebně zkrachoval, a komunisté prohráli na celé čáře. Porohodný o té věci jest příležitostně pronesený výrok presidenta Hradského: „V republice je parlament povoláním orgánem všech ústavních a administrativních změn. Nezakonný pokus o tuto změnu jest docela neoprávněn, je také zjevně nerovinný a usvědčuje své původce z politické a administrativní neznalosti, podporuje nepřátele republiky a je proti zájmům celého lidu.“

Poslední císař Rakouský Karel po nuceném zřeknutí se trůnu dne 11. XI. 1918 přebýval s rodinou ve Švýcarsku, odkud podnikl v říjnu 1921 z novodu a za pomoci maďarských monarchistů dobrodružný tajný výlet do Uher, aby se pokusil o královskou korunu uherskou, tím vznítit požár nové války a uvedl střední Evropu v nové neštěstí, z něhož se ještě po světové válce nevzpamatovala. Tento šílený čin krvelačného Habsburka vyburcoval však demokratický svět k odporu, jenž jak v naší

republiky tak i ve státech. Malé Dohody projevil se mobilisací branných sil. U nás byla vyhlášena částečná mobilisace dne 28. října 1921. V krátké době byl pokus excísaře Karla zmařen a on pak i s rodinou dopraven na ostrov Madeiru do města Funchalu, kdež 1. dubna 1922 zemřel ve svém 35. roce staří.

Na jaře r. 1920. oslavený dne 7. března sedmdesátý narozeninový prezident J. G. Masaryk zasažením 12 lip na návisi u kapličky.

Roku 1921 postihlo katastrofální sucho naší krajinu, neboť nebylo pamětníka tak horného sucha. Otavy na lukách a jetelích téměř vyhořely a celá krajina podobala se pusté stepi. Brambory uschly a plody jejich dosáhly po většině jen velikosti ořechů. Řepy též se nevyvinuly. Následkem byl nedostatek píce, velká nabídka dobytka a značné poklesnutí jeho cen. Toto velké sucho přešlo i do roku 1922, a potrvalo do první třetiny měsíce července. Slabá úroda obilnin a další nedostatek píce byl toho následkem. Již i bída o vodu vůbec začala velmi pociťovati, protože potoky vyschly a většina studní byla bez vody. Odměnou za to dal rok 1922 lidu hojnost bramborů!

Do velkého suchu r. 1921. - 1922. byl náš politický okres boskovický s sousedním okresem tišnovským postížen dne 12. července 1922 těžkou živelní pohromou. Odpoledne o 3. hodině snesla se nad mnohými obcemi horná bouře spojená s krupobitím a průtřímačen, která zpusťovala toužebně očekávanou úrodu, v některých obcích z části neb úplně, v jiných zase přivalem vod způsobila veliké škody na obydlích lidských, polích, lukách a komunikaci občanů. Dravé vlny stahovaly vše sebou, co jim stálo v cestě. Za obět padlo i několik lidských životů. Přibližný odhad škod jen na Kunštátsku činil 5 milionů Kč. Velikých škod utrpěly obce v krajině od Kunštátu směrem k Rájci

a Tišnovu. Nejvíce hrůzy při povodni zakusily malé obce: „Dubč“ a Černou Horou, pak „Serkovice“ a „Lomnická“ u Tišnova.

Uprava návsi:

V květnu r. 1923 dala obec upravit návěs od rybníka dolů až po hasičské skladiště u školy. Odtekající voda z rybníka odvedena cementovým potrubím, neúhledné příkopy a jámy zaházeny a celý povrch návsi přiměřeně urovnán tak, že návěs nabyla lepšího vzhledu než dříve mívala. Práce provedena za chválehodné součinnosti všech občanů.

Měsíc červen 1923 byl deštivý a mimořádně studený. Tato červenová chladná byla v dějinách povětrnosti bezpříkladným zjevením, neboť průměrná teplotura od 1. do 20. června nečinila více než 12 stupňů Celsia. Mnohé brambory následkem opakujících se mrazů během června dvakrát i třikrát pomrzly.

Dne 5. srpna 1923 uspořádala zdejší dobrovolná jednotka hasičská z darů veřejné okreskové cvičení za pomoci sousedních sborů z Petrovic, Veselice a Němčic. Při tom zároveň oslaveno jubileum 20. letého trvání hasičské jednoty.

Po chladném létě r. 1923 nastal mírný podzimek s neobvyčejnou úrodou hub, které ještě v listopadu rostly. Pak ale v prosinci nastala tuhá zima, která dlouho na jaře 1924 dodržovala a polní práce oddálila až do poslední třetiny měsíce dubna.

Dne 9. září 1924 po 10. hodině večerní vypukl v domku č. 55. / u Soldánů / ohněň, založená rukou zločinnou. Rychlou pomocí sboru hasičského, místního občanstva a přispěchavších hasičů z Petrovic podařilo se ohněň omexiti na hořící stavení. Také hasiči

x Němcic ku pomoci přikvapili. Oheň ztrávil veškerou úrodu a ostatní zásoby životních potřeb chudobného majitele. Škoda na domku xmiřena bohu díky pojištěním.

Dne 6. října 1924 konal lékař "Zdravotně výchovné jednotky čsl. červeného kříže" v hostinci u V. Dvořáčka pěkné dvě přednášky ze zdravotní vědy pro dospělé. Promítáním přílehlých zdravotnických filmů byly přednášky doplněny a oživeny.

Uznesení obec. zastupitelstva z roku 1923. byl založen v obci silniční fond pro starbu silnice Ldar - Lenčov. V roce 1924. bylo docíleno pro tento fond z výnosu xavedené díroky z piva, z výjímky nájemního z obecních pozemků a obecních přírůzek 800 Kč. Uložení tohoto obnosu byl dán první počátek k vybudování této důležité spojky směrem ku chrástě. Usneseno také obec. zastupitelstvem, by každým rokem obec tímto obnosem stanoveným v rozpočtu na tento fond přispívala.

V tomto roce došlo také v obci ku sloučení tří místních knihoven, a to obecní hasičské a organizace soc. demokratické, v jednotnou knihovnu obecní. Tím dala občanstvu, možnost, větším výběrem knih se vzdělávat.

V roce 1925.

15. srpna vypukl v Petrovicích v hostinci Al. Součka při záhoře oheň, jehož se zdejší hasičský sbor a občanstvo zúčastnilo. V této obci však ještě tento rok přes zimu vypukly ohně vícekrát a zhořely selské statky u "Pěti", u Vratíků a u Vinčků a Janů.

V tomto roce konány také volby do zákonodárných sborů. Ve zdejší obci zúčastnilo se voleb ze 320. voličů 304. volič a jednotlivé strany obdržely:

28.

strana sociálně demokratická	125. hlasů,
němci	1.
živnostníci	24.
něm. soc. demokraté	1.
nár. strana práce	4.
komunisté	10.
nár. demokraté	1.
nár. socialisté	12.
republikánská	13.
neodvislí komunisté	1.
strana lidová	100.
němci, zemědělci a řidé po	2. hlasech.

Do senátu odvolalo 258. voličů,

z čehož obdrželi:	
strana sociálně demokratická	91. hlas.
agrarníci	2.
živnostníci	23.
nár. strana práce	3.
komunisté	13.
nár. soc.	10.
republikáni	10.
lidová	85.
něm. zemědělci	3.

V roce 1926.

na bílou sobotu opětně hořelo v Petrovicích u říd. uč. Suchého a pak poďěji u Jabůrků a Jakoubků.

Tyto časté ohně v sousední obci, navdaly ve zdejší obci podnět k tomu, aby zakoupena byla pro zdejší hasičský sbor motorová, s (benzin. motorem). stříkačka. Toto se uskutečnilo usnesením v has. sboru a v obec. zastupitelstvu. Uspořádána na tento účel sbírka po obci, která vynesla 10.000 Kč. Stříkačka zakoupena od fir. Smejkal a Lach v Prostějově za 42.000 Kč. s příslušenstvím. Odovzdána byla sboru při slavnosti, 25. července 1926.